

KURSPLAN

Religionsvetenskap för ämneslärare, 1-30 hp, 30 högskolepoäng

Religious Studies for Subject Teachers, 30 credits

Kurskod:	LRLK12	Utbildningsnivå:	Grundnivå
Fastställd av:	Nämnd för Lärarytbildningen 2011-12-08	Utbildningsområde:	Humanistiska området
Gäller fr.o.m.:	2012-01-23	Ämnesgrupp:	RV1
Version:	1	Fördjupning:	G1F
		Huvudområde:	Religionsvetenskap

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs förväntas studenten

- visa kunskap om olika ämnesområden, centrala begrepp, teman, teorier och metoder inom religionsvetenskap
- visa kunskap om centrala etiska teorier och tillämpningsområden
- visa kunskap om islams, judendomens och indiska religioners historiska utveckling
- visa kunskap om religionspsykologiska och religionssociologiska perspektiv på religion
- visa förståelse för kopplingar mellan religionsämnet och ämnesdidaktiken

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas studenten

- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring religionshistoriska, etiska och religionsbeteendevetenskapliga frågeställningar i förhållande till aspekter såsom genus, etnicitet, kulturell tillhörighet, sexuell läggning
- visa grundläggande förmåga att planera undervisning och bedöma kunskaper i religionskunskap i grundskolans årskurs 7-9 och gymnasieskolan

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas studenten

- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot religiös och kulturell mångfald i skola och samhälle

Innehåll

Kursen syftar till att förmedla grundläggande kunskaper och färdigheter inom religionsvetenskap. I delkurs 1 förmedlas grundläggande kunskaper och färdigheter inom religionsvetenskaplig teori och metod. Delkurs 2 ger en grundläggande introduktion till etik, belyser värdefrågor i samband med människosyn, samt behandlar och problematiserar förhållandet mellan religion, livsåskådning och etik. Delkurs 3 förmedlar grundläggande kunskaper om några världsreligioners historia och spiritualitet. Delkurs 4 ger en orientering i hur sociala sammanhang påverkar religionens roll för individ, grupp och samhälle samt i hur psykiska faktorer kan ha betydelse för hur religiös erfarenhet utformas. Religion belyses i hela kursen med

ämnesdidaktiskt fokus på lärande i ämnet religionskunskap i grundskolan och gymnasiet. I kursen aktualiseras ett reflekterande arbetssätt i förhållande till lärande, planering och utvärdering av undervisning i ämnet religionskunskap, samt innebörden av ett professionellt förhållningssätt i skolan utifrån styrdokument.

Att studera och analysera religion I, 7,5 högskolepoäng

To study and analyse Religion, 7,5 credits

Innehåll

Introduktion i religionsvetenskapens metoder och teorier

Religionsdefinitioner

Grundläggande orientering i centrala religionsvetenskapliga texter, begrepp, teman och metoder

Introduktion i källkritik, hermeneutisk, empirisk, samhällsvetenskaplig och analytisk metod

Introduktion i ämnesdidaktiska perspektiv på religionskunskap

Grundläggande kännedom om IKT verktyg och hur dessa kan användas i olika lärandesituationer i ämnet religionskunskap

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad delkurs förväntas studenterna

- kunna förstå och redogöra för centrala begrepp, teman, teorier och metoder inom religionsvetenskap
- kunna redogöra för och reflektera över några grundläggande definitioner av religion
- visa förståelse för kopplingar mellan religionsämnet och ämnesdidaktiken

Färdighet och förmåga

Efter avslutad delkurs förväntas studenterna

- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor i samband med religion i förhållande till genus, etnicitet, kulturell tillhörighet, sexuell läggning mm
- visa förmåga att kunna använda grundläggande metodiska regler för hermeneutisk, empirisk, samhällsvetenskaplig och analytisk metod
- visa förmåga att kunna anlägga ett ämnesdidaktiskt perspektiv på lärande i religionskunskap
- visa förmåga att använda IKT-verktyg i olika lärandesituationer

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad delkurs förväntas studenterna

- visa förmåga att urskilja och reflektera över olika religionsvetenskapliga ämnen och metoder
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot religiös och kulturell mångfald i skola och samhälle

Examination

Delkursen examineras genom enskilda inlämningsuppgifter, där studenten förväntas visa förmåga att inom ramen av mindre övningar urskilja och reflektera över metoder inom religionsvetenskap och kommunicera religionsvetenskapliga teman i form av kortare skriftliga uppgifter. Dessutom ingår en enskild hemtentamen, där studenten förväntas visa förmåga att redogöra för och reflektera över centrala teorier och metoder inom religionsvetenskap. De didaktiska momenten examineras genom seminarier.

I delkursen ges något av betygen Väl Godkänd, Godkänd eller Underkänd.

Etik och Livsfrågor, 7,5 högskolepoäng

Ethics and Life Questions, 7,5 credits

Innehåll

Kursen ger en grundläggande introduktion i etik. Normativ etisk teori behandlas utifrån aktuell samhällsdebatt och inom en rad olika områden av tillämpad etik i såväl sekulära som religiösa sammanhang. Kursen belyser värdefrågor i samband med människosyn och samhällsansvar, samt behandlar och problematiserar förhållandet mellan religion, livsåskådning och etik. De didaktiska momenten behandlar läraruppgifterna enligt aktuella styrdokument och teorier om lärande utifrån ett religionsvetenskapligt perspektiv. Med anknytning till ämnesinnehållet i delkursen behandlas planeringsstrategier, stoffurval, redovisningsformer och färdigheter för undervisning i grundskolans senare år och gymnasiet.

Lärandemål*Kunskap och förståelse*

Efter avslutad delkurs förväntas studenterna

- visa kunskap om centrala etiska begrepp, teman och teorier
- kunna urskilja och reflektera över värdefrågor utifrån olika teoretiska perspektiv, såväl i skolan som i andra situationer
- visa kunskap om och förståelse för teoretisk bakgrund och praktisk innebörd hos de etiska värden som ingår i skolans värdegrund
- visa förståelse för och kunna reflektera kritiskt över förhållandet mellan religion, etik och livsåskådning
- visa förståelse för kopplingar mellan religionsämnet och ämnesdidaktiken

Färdighet och förmåga

Efter avslutad delkurs förväntas studenterna

- visa förmåga att kommunicera och diskutera aktuella etiska frågeställningar utifrån olika normativa etiska teorier
- visa förmåga att kunna konkretisera och exemplifiera skolans värdegrund i förhållande till etiska frågor från skolvardagen
- visa grundläggande färdighet i planering, stoffurval och redovisningsformer för lärande i religionskunskap i grundskolans senare år och gymnasiet

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad delkurs förväntas studenterna

- visa förmåga att exemplifiera och reflektera över hur olika ställningstaganden i religiösa och etiska frågor påverkar egna åsikter och eget handlande
- visa förmåga att reflektera över konkreta etiska problem inom skolvardagen utifrån skolans värdegrund
- visa förmåga att reflektera över etiska konflikter i det mångkulturella och religionspluralistiska samhället
- visa förmåga att reflektera över och värdera hur etiska ställningstaganden påverkar förståelsen och tolkningen av värdefrågor i samhället och i skolan

Examination

Delkursen examineras genom enskilda inlämningsuppgifter och en enskild tentamen. Inlämningsuppgifterna består av ett antal s. k. kursdagböcker, där studenten med utgångspunkt i kursinnehållet reflekterar över vardaglig erfarenhet av etiska dilemman och frågeställningar. Reflektionen ska vara personlig och/eller anknyta till aktuell samhällsdebatt, samt uppvisa en tydlig anknytning till undervisning och kurslitteratur. Den enskilda tentamen är en s.k. salstenta med fuskklapp/stödanteckningar. Studenten får ha med sig en sammanställning på 1-2 A4 sidor och får frågor, som kräver förmåga att förstå, tillämpa och reflektera kritiskt kring etisk teori. De didaktiska momenten examineras genom seminarier och en enskild skriftlig uppgift. Kursdagböckerna redovisas på seminarier med obligatorisk närvaro.

I delkursen ges betygen Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd

Religionshistoria, 7,5 högskolepoäng

History of Religion, 7,5 credits

Innehåll

I kursen ges en introduktion till islams, judendomens och indiska religioners historiska utveckling samt till deras lära och praxis i historia och nutid. Stor vikt läggs vid studier av texter och andra religiösa uttrycksformer, samt vid ämnesområdets didaktiska problemställningar. Kursen belyser och problematiserar ämnesdidaktiskt lärarens roll och förhållningssätt i religionskunskap. Läraruppgifter behandlas enligt aktuella styrdokument och teorier om lärande utifrån ett religionsvetenskapligt perspektiv i enlighet med styrdokumentet. Didaktikmomenten knyter an till ämnesinnehållet i delkursen. Planeringsstrategier behandlas, liksom stoffurval, bedömning, redovisningsformer och färdigheter för undervisning i grundskolans senare år och gymnasiet.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad delkurs förväntas studenterna

- kunna förstå och redogöra för grundläggande drag i några av världsreligionernas historiska utveckling
- kunna redogöra för och reflektera över religiösa traditioners betydelse både historiskt och för dagens Sverige och för den svenska skolan

Färdighet och förmåga

Efter avslutad delkurs förväntas studenterna

- visa förmåga att kunna beskriva och jämföra olika religiösa uttryckssätt och religiös tro både historiskt och i vår tids svenska samhälle och skola
- visa grundläggande färdighet i planering, stoffurval, bedömning och redovisningsformer för lärande i religionskunskap i grundskolans senare år och gymnasiet

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad delkurs förväntas studenterna

- visa förmåga att förhålla sig till och reflektera över konflikter som kan uppstå i dagens religionspluralistiska samhälle
- visa förmåga att planera, genomföra och bedöma lärande i delkursens ämnesområden

Examination

Delkursen examineras genom enskild skriftlig hemtentamensuppgift. De didaktiska momenten examineras genom seminarier och enskilda uppgifter.

I delkursen ges något av betygen Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd.

Religion, individ och samhälle, 7,5 högskolepoäng

Religion, Individual and Society, 7,5 credits

Innehåll

I kursen behandlas grundläggande perspektiv inom de religionsbeteendevetenskapliga ämnena religionspsykologi och religionssociologi. Kursen ger en orientering i hur sociala sammanhang påverkar religionens roll för individ, grupp och samhälle samt i hur psykiska faktorer kan ha betydelse för hur religiös erfarenhet utformas. I kursen behandlas också individuell och social identitet utifrån perspektiv som aktualiseras inom olika religionsvetenskapliga teoribildningar. Till de teman som kan behandlas i kursen hör religion, familj och genus; religion, mångfald och pluralism; religion och migration; den mångreligiösa skolan;

religion och heder; religion, spiritualitet och mystik.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad delkurs förväntas studenterna

- kunna identifiera, beskriva och kritiskt analysera ett urval religionspsykologiska och religionssociologiska perspektiv på religion och kunna tillämpa dessa på empiriska exempel i det religionsvetenskapliga studiet
- visa förståelse för och kunna reflektera över identitetsfrågor i förhållande till religion såsom de aktualiseras i skolan och såsom de presenterar sig i det pluralistiska klassrummet som ämnesdidaktisk utmaning inom religionskunskap

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas studenten

- kunna redogöra för hur sociala och psykiska faktorer påverkar religion och religiositet för individ, grupp och samhälle
- visa förmåga att kommunicera och diskutera frågor i samband med religion och identitet

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att förhålla sig på ett professionellt sätt till religiös mångfald

Examination

Examination består av en enskild skriftlig uppgift och en muntlig och skriftlig gruppuppgift, där studenterna förväntas visa förmåga att förstå, reflektera över, kommunicera aktuella teman i samband med religiös identitet i skolan och det pluralistiska samhället. De didaktiska momenten examineras genom seminarier.

I delkursen ges något av betygen Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd.

Undervisningsformer

Föreläsningar, seminarier, gruppuppgifter och enskilda uppgifter.

Undervisningen bedrivs normalt på svenska men undervisning på engelska kan förekomma.

Förkunskapskrav

Genomförda kurser inom UVK, 30 hp, termin 1 i lärarutbildningen eller motsvarande.

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd krävs i enlighet med ovanstående lärandemål utöver närvaro och aktivt deltagande vid de examinerande seminarierna förmåga att inom ramen för skriftliga och muntliga uppgifter och utifrån kurslitteraturen kunna redogöra för, kritiskt reflektera över samt anlägga ett ämnesdidaktiskt perspektiv på religionsvetenskapliga och ämnesdidaktiska frågeställningar inom de olika delkursernas ämnesområden. För betyget Väl Godkänd krävs utöver det visad förmåga till koncis och välstrukturerad presentation i skrift och tal samt att uppgifterna ger prov på självständighet och originalitet i förhållande till kurslitteratur och kursinnehåll.

För betyget Godkänd på hela kursen krävs betyget Godkänd i samtliga delkurser. För betyget Väl Godkänd krävs betyget Väl Godkänd i minst tre av delkurserna.

För bedömning ska underlaget vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas. En student som

fått godkänt betyg på ett examinationsmoment kan inte examineras igen för att höja betyget. Mer information kring bedömning och kriterier för betygssättning tillhandahålls i studieranvisningar vid kursstart.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
Att studera och analysera religion I	7.5 hp	U/G/VG
Etik och Livsfrågor	7.5 hp	U/G/VG
Religionshistoria	7.5 hp	U/G/VG
Religion, individ och samhälle	7.5 hp	U/G/VG

Kursvärdering

Uppföljning av undervisningen sker fortlöpande under kursen. Kursvärdering sker vid kursens slut via webbplatsen Pingpong. Kursvärderingen sammanställs och kommenteras av den kursansvarige läraren samt om möjligt en student, publiceras i Pingpong samt lämnas till utbildningsadministrationen. Kursvärderingen ska ligga till grund för kommande kursplanering.

Övrigt

Kursplan och litteraturlista gäller vt-12

Kurslitteratur

Att studera och analysera religion I, 7,5 hp

- Bowie, Fiona (2001). *The Anthropology of Religion*. Blackwell. Oxford. 276 s.
- Ekstrand, Thomas m.fl. (2001). *Religionsvetenskap - En inledning*. Lund: Studentlitteratur. 141 s.
- Långström, Sture, Viklund, Ulf (2010). *Metoder: Undervisning och framträdande*. Lund: Studentlitteratur. (Valda delar). ca 65 s. av 190.
- Jackson, Robert (2004). *Rethinking Religious Education and Plurality. Issues in Diversity and Pedagogy*. London / New York: Routledge. 213 s.
- Olivestam, Carl Eber (2006). *Religionsdidaktik*. Liber. (Valda delar). ca 65 s. av 184.
- Svensson, Jonas & Stefan Arvidsson (red.). (2010, andra upplagan). *Människor och makter. En introduktion till religionsvetenskap*. Högskolan i Halmstad. 188 s.

Dessutom

Kursplaner och betygskriterier i religionskunskap för grundskolan och gymnasiet.
www.skolverket.se

Etik och Livsfrågor 7,5 hp

- Bexell, Göran & Grenholm, Carl-Henrik (1996). *Teologisk etik*. Verbum, Stockholm. Utdrag om ca 100 s.
- Collste, Göran (2010). *Inledning till etiken*. Lund: Studentlitteratur. 150 s.
- Långström, Sture, Viklund, Ulf (2010). *Metoder: Undervisning och framträdande*. Lund: Studentlitteratur. (Valda delar.) ca 65 s. av 190.
- Olivestam, Carl Eber (2006). *Religionsdidaktik*. Liber. ca 65 s. av 184
- Rachels, James & Rachels, Stuart (2008). *Rätt och fel. Introduktion till moralfilosofi*. Lund: Studentlitteratur. 237 s.
- Singer, Peter (2002, 2:uppl). *Praktisk etik*. Thales, Stockholm. 333 s.

Dessutom

Kursplaner och betygskriterier i religionskunskap för grundskolan och gymnasiet.
www.skolverket.se

Religionshistoria 7,5 hp

- Andersson, Daniel & Sander, Åke (2009). *Det mångreligiösa Sverige. Ett landskap i förändring*. Andra upplagan. Lund: Studentlitteratur (s. 151-399) 248 s.
- Groth, Bente (2002). *Judendomen: Kultur, historia, tradition*. Stockholm: Natur och kultur. 300 s.
- Esposito, L. John (2001). *Islam. Den raka vägen*. Studentlitteratur. (Valda delar.) 200 s.
- Jacobsen, Knut A. (2002). *Buddhismen: Kultur, historia, tradition*. Stockholm. (Valda delar.) 150 s.
- Jacobsen, Knut A. (2004). *Hinduismen. Historia, tradition, mångfald*. Stockholm (Valda delar.) 100 s.
- Långström, Sture, Viklund, Ulf (2010). *Metoder: Undervisning och framträdande*. Lund: Studentlitteratur. (Valda delar.) ca 65 s. av 190.
- Olivestam, Carl Eber (2006). *Religionsdidaktik*. Liber. ca 65 s. av 184

Dessutom

Kursplaner och betygskriterier i religionskunskap för grundskolan och gymnasiet.
www.skolverket.se

Religion, identitet och samhälle 7,5 hp

- Furseth, Inger & Repstad, Pål (2005). *Religionssociologi - en introduktion*. Malmö: Liber 308 s.
- Geels, Antoon (2008). *Medvetandets stilla grund. Mystik och spiritualitet i världens religioner*. Lund: Studentlitteratur. (Valda delar.) 200 s.
- Geels, Anton & Wikström, Owe (1999). *Den religiösa människan*. Lund: Plus Ultra. 420 s.
- Rosen, Ina (2009). *I'm a believer, but I'll be damned if I am religious: Belief and Religion*. Lunds universitet. 90 s.

Dessutom

Kursplaner och betygskriterier i religionskunskap för grundskolan och gymnasiet.
www.skolverket.se